

Satuvuoren ryhmäperhepäiväkodin käytössä olleen tilan jatkokäyttö 1.8.2025 alkaen

KASKOV 04.06.2025

281/10.03.02.03/2025

Lisätiedot:

varhaiskasvatuspäällikkö Annika Hiitola, puh. 050 341 6269
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Aiemmat päätökset koskien taloutta ja tilojen käyttöä

Satuvuoren ryhmäperhepäiväkodin lakkauttamisesta tehtiin päätös Kaupunginhallituksessa 5.5.2025 § 70.

<https://kauniainen10fi.oncloudos.com/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=2025614-8>. Kaupunginhallitus päätti, että nykyisestä tuotantotavasta luovutaan vuoden 2025 aikana ja kehotti suomenkielistä kasvatusta ja koulutusvaliokuntaa hyödyntämään tilaa kielikylpytoiminnassa parhaaksi katsomallaan tavalla.

Ryhmäperhepäivähoidon lakkauttaminen on seurausta osana kaupungin talousarvion strategista tavoitetta 1.1. Kestävä ja terve kuntatalous, ja siitä on päätetty vuoden 2025 talousarvion yhteydessä (KV 11.11.2024 § 55) <https://kauniainen10fi.oncloudos.com/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=2024546-8>. Tuotantotapaselvityksellä tavoiteltiin toisaalta tuottaa taloudellista tehostamista, toisaalta toiminnan yhdenmukaistamista. Lisäksi tavoitteena on parantaa kielikylpy-yksikön toiminnan laatua Kielikylvyn kehittämissuunnitelman mukaisesti mahdollistamalla myös kielikylpy-yksikön lapsiryhmille pienryhmiin jakautuminen varhaiskasvatuspäivän aikana, sekä henkilöstölle työskentelytilaa esimerkiksi varhaiskasvatussuunnitelmiin liittyvien kirjallisten töiden ajaksi.

Kasabergets daghem -yksikkö on valmistunut ja otettu käyttöön helmikuussa 2012. Satuvuoren ryhmäperhepäiväkodin käyttämä tila on elokuusta 2014 saakka ollut suomenkielisen varhaiskasvatuksen käytössä opetus- ja varhaiskasvatuslautakuntien päätöksen 4.6.2014 mukaisesti (SOV 4.6.2014 § 41, SUS 4.6.2014 § 43). Lautakuntien päätöksen mukaisesti järjestely on voimassa toistaiseksi, mutta jos ruotsinkielisellä varhaiskasvatuksella on tarve tilojen käytölle, se on ensisijaista:

"Lautakunta päättää siirtää Satuvuoren ryhmäperhepäiväkodin toiminnan 1.8.2014 alkaen Kasabergets daghem –päiväkotiin. Hallinnollisesti sekä kustannusten osalta Satuvuoren ryhmäperhepäiväkodin toiminta on Kielikylpypäiväkodin johtajan alaisuudessa. Järjestely on voimassa toistaiseksi, mutta mikäli ruotsinkielisen vuorohoidon tai erityisryhmän tarve tulee ajankohtaiseksi, niiden järjestäminen ruotsinkielisen päiväkodin yhteydessä on ensisijaista."

Toistaiseksi ruotsinkielinen varhaiskasvatus ei ole tarvinnut tiloja omaan käyttöönsä.

Suomenkielinen opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunta on 8.12.2022 § 71 päättänyt seuraavasti koskien Satuvuoren ryhmäperhepäiväkotia:

"Satuvuoren ryhmäperhepäiväkotia jatketaan toimintaansa ennallaan. Perhepäivähoitajan siirtyessä ryhmästä eläkkeelle, ryhmä lakkautetaan ja

tilalle perustetaan joko suomen- tai ruotsinkielinen lapsiryhmä joko Kielikylpy Grani Språkbud -yksikön alaisuuteen tai Kasabergets daghem -yksikön alaisuuteen. Tila sopii myös ruotsinkielisen vuorohoidon järjestämiseen, jos se myöhemmässä vaiheessa nähdään tarkoituksenmukaisena.”

”Valiokunta edellyttää, että kielikyllyn toimintaa jatketaan laajennetussa muodossa ja toimintaan soveltuvissa tiloissa myös vuodesta 2024 eteenpäin.”

Toiminta

Satuvuoren ryhmäperhepäiväkotinä käytössä olevat tilat Kasabergets daghem -yksikössä sijaitsevat Kielikylpy Grani Språkbud -yksikön välittömässä läheisyydessä. Tilojen maksimikäyttäjämäärä on 10 henkilöä yhtäaikaista. Tiloihin ei ole mahdollista sijoittaa ns. tavallista lapsiryhmää, joka koostuu kolmesta kasvattajasta ja heitä vastaavasta lapsimäärästä, mutta ns. kahden kasvattajan ryhmän on mahdollista toimia tiloissa. Tällöin kaupungin talousarviotavoitteissa määritellyn vähintään 92 % täyttöasteen saavuttamiseksi jokaisen ryhmässä olevan lapsen tulee olla alle 3-vuotias lähes koko toimintavuoden ajan.

Kielikyllyn kehittämisohjelman mukaisesti Kielikylpy Grani Språkbud -yksikön suomenkieliseen ryhmään valitaan ensisijaisesti nelivuotiaita lapsia. Siten mahdollisesti perustettavassa uudessa lapsiryhmässä olevan lapsen täyttäessä kolme vuotta, strategiassa määriteltyä täyttöastetta ei ole tällöin mahdollista saavuttaa. Lapsen edun mukaista ei yleensä ole vaihtaa hänen varhaiskasvatuspaikkaansa noin yhden vuoden ajaksi.

Kahden kasvattajan yksikön työntekijöiden työajat eivät sovellu tarkoituksenmukaisesti varhaiskasvatuksen järjestämiseen nykyvanhempien tarpeisiin. Mikäli toiminta jatkuu varhaiskasvatuksen lapsiryhmänä, ryhmän toiminta-ajan ja siihen valittavien lasten varhaiskasvatusaikojen rajoittamista klo 8–16 väliselle ajalle tulee tarkastella, jotta henkilöstöresursointi riittää ryhmän varhaiskasvatuspäivän ajaksi. Kahden kasvattajan varassa toimiva lapsiryhmä on lähtökohtaisesti haavoittuva, ja haastaa toiminnan järjestämistä arjessa.

Kielikylpy Granin käytössä olevassa kiinteistössä on haasteita. Sekä henkilöstö että työterveyshuolto ovat nostaneet esille huolia kiinteistön sisäilman laadusta. On myös tuotu esiin, että kiinteistöstä puuttuvat tarkoituksenmukaiset työskentelytilat lapsiryhmän ulkopuolisiin tehtäviin, jakotilat sekä pienryhmätoimintaan soveltuvat tilat. Vastaavia tiloja on lähes kaikissa muissa Kauniaisten kaupungin varhaiskasvatusyksiköissä. Tämän vuoksi on perusteltua, että Satuvuoren ryhmäperhepäiväkodin käytössä oleva tila on jatkossa Kielikylpy Granin käytössä siten, että esimerkiksi lasten pienryhmätoiminta mahdollistuu, ja toiminnan laatu ja lapsilähtöisyys toteutuu tulevaisuudessa paremmin. Myös yhteissuunnittelu Kasabergets daghem -yksikön henkilöstön kanssa mahdollistuu, mikä voi mahdollistaa yhteistyön tiivistämisen ja lisäämisen.

Kielikylpy Grani Språkbud -yksikköön on tehty työpaikkaselvitys huhtikuussa 2025. Työpaikkaselvityksen pohjalta työnantajalle ja työntekijöille on annettu mm. seuraavat huomiot ja toimenpide-ehdotukset:

”Käytä kuulosuojaimia tai korvatulppia, jos koet melun häiritsevän. Kovaa melua tulee saada vaimennettua jakamalla lapsia pienryhmiin tai menemällä ulos pihalle.”

”Lapsista lähtee paljon ääntä ja talossa ei ole tarpeeksi ääntävaimentavaa akustista materiaalia. Lisäksi tilat ovat pienet.”

”Työympäristöä ei koeta työsujuvuutta tukevaksi, sillä tilat ovat pienet ja henkilöstöllä on huoli sisäilmasta.”

Mahdollistamalla lasten jakaminen pienryhmiin hyödyntämällä Satuvuoren ryhmäperhepäiväkodin käyttämää tilaa pystytään parantamaan henkilöstön työolosuhteita ja sitä kautta työviihtyvyyttä sekä veto- ja pitovoimaa.

Kielikyllyn kehittämissuunnitelma

Suomenkielisen kasvatusta- ja koulutusvaliokunnan hyväksymän Kielikyllyn kehittämissuunnitelman mukaisesti tavoitteena on perusopetukseen riittävän kokoisten ryhmien varmistaminen, mikä vahvistaa kielikylppolun asemaa Kauniaisissa. Suunnitelman mukaan kielikylppolulle siirryttäessä 4-vuotiaiden ryhmän koko on 21. Tämä mahdollistaa 5-vuotiaiden kielikylpyryhmään siirryttäessä riittävän suuren ryhmäkoon sekä vahvistaa lasten ryhmäytymistä koulua perusopetusta varten. On tärkeää pohtia, miten kielikylppäiväkotien toivovat lapset sijoitetaan suomenkielisen varhaiskasvatuksen yksiköihin yhdenvertaisuuden varmistamiseksi. Tämänhetkessä tilanteessa lasten yhdenvertaisuus ei toteudu koska valtaosa lapsista odottaa paikkaa muissa yksiköissä mahdollisesti jopa 5-vuotiaiksi.

Jos enintään 8 lasta ikäluokassa aloittaa kielikylpy-yksikössä jo taaperoi-ikäisenä, kyseisillä lapsilla on etulyöntiasema kielellisen toimintaympäristön muodossa muihin kielikyllyn aloittaviin lapsiin verrattuna, mikä voi vaikuttaa tulevan kielikylpyryhmän ryhmäytymiseen, eikä kohtelee kaikkia kielikyllyn aloittavia lapsia yhdenvertaisesti.

Varhaiskasvatuksen tarve

Uudelle lapsiryhmälle ei ole tarvetta tällä hetkellä, ja tavoiteltuun 92 % täyttöasteeseen ei yllä. 30.4. suomenkielisen varhaiskasvatuksen lapsiryhmien täyttöaste vaihteli välillä 71,4 % - 100 %, ja sadan prosentin täyttöaste toteutui ainoastaan neljässä lapsiryhmässä. Pienennettyjen ryhmien täyttöaste oli tätäkin matalampi. Elokuussa 2025 aloittavien lapsiryhmien muodostaminen on valmista, ja suomenkielisissä varhaiskasvatusyksiköissä on vielä vapaita paikkoja. Mikäli kunnallista varhaiskasvatuspaikkaa tarvitsevien lasten määrä kasvaa toimintavuoden aikana, mahdollisen lapsiryhmän perustamista esimerkiksi vuoden 2026 alussa voidaan ottaa tarkasteluun. Tällöin on syytä varata riittävästi aikaa henkilöstön rekrytointiin. Henkilöstörakenne on 1 varhaiskasvatuksen opettaja ja 1 varhaiskasvatuksen lastenhoitaja, ja lisäksi yksikköön tarvitaan kaupungissa käytettävän mitoituksen mukaan toinen resurssilastenhoitaja.

Yhteenvedo

Tuotantotapaselvityksen ja sitä seuraavan ryhmäperhepäiväkodin lakkauttamisen tarkoituksena oli toisaalta tuottaa taloudellista tehostamista, toisaalta toiminnan yhdenmukaistamista. Lisäksi tavoitteena on parantaa kielikylpy-yksikön toiminnan laatua Kielikyllyn kehittämissuunnitelman mukaisesti mahdollistamalla myös kielikylpy-yksikön lapsiryhmille pienryhmiin jakautuminen varhaiskasvatuspäivän aikana, sekä henkilöstölle työskentelytilaa esimerkiksi varhaiskasvatussuunnitelmiin liittyvien kirjallisten töiden ajaksi. Mikäli tiloihin perustetaan lapsiryhmä, saavutettu taloudellinen säästö, samoin kuin kielikylpy-

yksikön toiminnan laadun sekä henkilöstön työolosuhteiden kohottaminen mitätöityy.

Vaihtoehto A: Tilaan perustetaan varhaiskasvatuksen lapsiryhmä

Toiminta:

Tiloihin on mahdollista sijoittaa kahden kasvattajan ja enintään 8 lapsen ryhmä. Tavoitellun täyttöasteen saavuttamiseksi ryhmässä voi olla lähes yksinomaan alle 3-vuotiaita lapsia, tai lapsia, joilla tuen tarpeensa vuoksi on tukitoimeksi päätetty ryhmäkoon pienennys.

Ryhmän aukioloaika on klo 8–16, ja ryhmään valitaan ainoastaan lapsia, joiden varhaiskasvatuksen tarve ei ole tätä suurempi.

Kielikylpy Grani Språkbud -yksikön henkilöstöllä ei ole työskentelytilaa lapsiryhmän ulkopuolisille tehtäville, eikä ryhmien jakaminen pienempiin ryhmiin pedagogisen toiminnan ajaksi ole mahdollista nykytilaa paremmin.

Kustannukset:

Varhaiskasvatusryhmän perustamisen kustannusvaikutukset ovat vuositasolla noin 133 000 euroa seuraavasti:

- varhaiskasvatuksen opettaja 52 000
- varhaiskasvatuksen lastenhoitaja 41 000
- varhaiskasvatuksen lastenhoitaja (resurssi) 41 000

Kustannus on selvästi korkeampi, kuin ryhmäperhepäiväkodin lakkauttamisella saavutettu säästö, eikä kustannusta ole huomioitu varhaiskasvatuksen talousarvioraamissa.

Vaikutukset:

- Enintään 8 perheen arki helpottuu heidän saadessaan lapselleen paikan toivomastaan yksiköstä ja ryhmästä. Samalla valtaosa lapsista, jotka ikäluokassaan jonottavat kielikylpyyn, eivät voi aloittaa kielikylpy-yksikön yhteydessä taaperoikäisenä, mikä asettaa perheet epäyhtenäiseen asemaan.
- Enintään 63 kielikylpy-yksikössä olevaa lasta jää vaille jakotiloja, mikä haastaa toimintaa ja heikentää kielikylpy-yksikön toiminnan laatua ja vaarantaa yksiköiden välistä yhdenvertaisuutta. Lähes kaikilla muilla varhaiskasvatusyksiköillä on mahdollisuus lasten jakamiseen pienryhmiin toimintapäivien aikana.
- Valtuuston päättämien taloudellisten tavoitteiden saavuttaminen edellyttää lasten ohjaamista 3-vuotiaana toiseen yksikköön, mikä ei ole lasten edun mukaista, eikä perheiden toiveiden mukaista.

Vaihtoehto B: Satuvuoren ryhmäperhepäiväkodin käytössä oleva tila on jatkossa Kielikylpy Granin käytössä pienryhmätoiminnan mahdollistamiseksi sekä henkilöstön työskentelytilana

Toiminta:

Satuvuoren ryhmäperhepäiväkodilta vapautuvat tilat ovat käytettävissä henkilöstön lapsiryhmän ulkopuolisiin tehtäviin sekä mahdollistavat lapsiryhmän jakamisen pienempiin osiin varhaiskasvatuspäivän aikana. Vastaavia tiloja on lähes kaikissa muissa Kauniaisten kaupungin varhaiskasvatusyksiköissä.

Kustannukset:

Ratkaisusta ei ole kustannusvaikutuksia.

Vaikutukset:

- Varhaiskasvatussuunnitelman mukainen pitkäkestoinen teematyöskentely, esimerkiksi taideprojektit, rakentelut jne. mahdollistuvat jakotilan myötä.
- Tilaa voidaan tarvittaessa käyttää myös vuorohoidolle iltaisin ja viikonloppuisin (kts. varhaiskasvatuspalveluja koskeva tuotantotapaselvitys).
- Yhteissuunnittelu Kasabergets daghem -yksikön henkilöstön kanssa mahdollistuu, mikä voi mahdollistaa yhteistyön tiivistämisen ja lisäämisen.
- Henkilöstön työhyvinvointi sekä työpaikan veto- ja pitovoimatekijät vahvistuvat, kun heillä on käytettävissään asianmukaista työskentelytilaa sekä paremmat edellytykset työskennellä toiminnan laatua koskevien tavoitteiden mukaisesti.
- Ratkaisulla henkilöstö on tasa-arvoisemmassa asemassa työskentelyolosuhteiden osalta muiden kunnallisten yksiköiden henkilöstöön nähden.

Johtopäätökset

Uuden lapsiryhmän perustaminen Satuvuoren ryhmäperhepäiväkodilta vapautuneisiin tiloihin ei ole tarkoituksenmukaista talouden, toiminnan eikä yhdenvertaisuuden näkökulmasta.

Kauniaisten kaupungin hallintosäännön mukaan opetus- ja varhaiskasvatusvaliokuntien toimivaltaan kuuluu päättää varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen järjestämisaikoista.

Sivistys- ja hyvinvointitoimenjohtaja Mikael Flemmich:

Suomenkielinen kasvatus- ja koulutusvaliokunta päättää, että Satuvuoren ryhmäperhepäiväkodin vapautuneita tiloja käytetään Kielikylpy Grani Språkbud -yksikön toiminnassa varhaiskasvatusyksikön tarpeiden mukaan. Järjestely on voimassa toistaiseksi, mutta mikäli ruotsinkieliselle varhaiskasvatukselle tarvitaan lisätiloja esimerkiksi toimintamuotojen tai paikkamäärän lisäystarpeen vuoksi, sen järjestäminen ainoan kunnallisen ruotsinkielisen päiväkodin yhteydessä on ensisijaista.

Päätös: